DIMINEAŢĂ SENINĂ DUPĂ O LUNGĂ NOAPTE

GHENNADI MELNIKOV

BĂTRÎNUL se trezi de bătăile puternice ale inimii şi privea fără să clipească tavanul inundat de albastrul rece al zorilor. Tîmplele îl dureau, pe frunte îi apăruse transpiraţia: acelaşi vis avut în decursul multor nopţi, multor ani...

...Lunganul într-o uniformă şifonată, de culoare verde, cu mînecile suflecate, stătea la trei paşi de el şi, surîzînd satisfăcut, îi ţintea pieptul cu un „walter”. El desluşea limpede cercul întunecat al ţevii care îl hipnotiza, îl atrăgea, iar în afara acestui cerc nu mai exista nimic pe lume. Mîna sa parcă ar fi fost o mînă străină, se îndrepta spre tocul revolverului, dar această mişcare era inconştientă, maşinală şi inutilă. Zîmbetul dispăru de pe faţa lunganului, iar aceasta deveni rea, dar frumoasă. Clătinînd din cap în semn de dezaprobare, lunganul apăsă pe trăgaci...

Dispecerul către Zona S: factorizare în toate sectoarele

Serviciul M către Numărul 1: pulsul una sută şase zeci

Numărul 1 către Zona S: poziţia zero

Bătrînul se trezi a doua oară şi fu foarte uluit; de obicei după acest vis el nu mai adormea niciodată. În cameră era lumină cu toate că la geamuri atîrnau perdele. Soarele, strecurîndu-se pieziş prin ţesătura colorată, lumina colţul camerei unde se afla un vechi „Record” pe al cărui ecran prăfuit se desluşeau clar nişte dungi ondulate. Pe servantă ticăia ceasul deşteptător, care arăta ora şapte şi zece minute, însă bătrînul ştia că în realitate încă nu era şapte. Nu mai potrivise ceasul de două zile.

Era timpul să se ridice din pat.

Zona S către Corector: ridicaţi nivelul în sectorul S

La bucătărie puse ceainicul pe aragaz şi, în timp ce se bărbieri la baie, acesta dădu în clocot. Stingînd gazul, bătrînul luă din dulapul suspendat o cutiuţă de tablă pentru nescafé, în care ţinea ceaiul. Aruncă în ceainic cît cuprinse cu trei degete pentru esenţă, turnă apă clocotită şi înveli ceainicul cu prosopul. Apoi luă din frigider pachetul început cu unt, pîinea, pregăti

un sandwich, reprezentînd micul dejun. L-ar fi putut pregăti şi legat la ochi, pentru că de zece ani, de cînd îi murise soţia, meniul micului dejun nu se schimbase.

Luîndu-şi micul dejun, bătrînul strînse masa şi se apropie de fereastră.

Dispecerul către Grupul A orbite: factorizare

Corectorul către Dispecer: densitatea fluxului scade

Dispecerul către zona M: daţi o secţiune pe Grupa A orbite

Fereastra etajului al treilea dădea în Vîlceaua cu vişini – o insuliţă de verdeaţă, ascunzînd nişte căsuţe proprietate personală cu un singur etaj, asediate din toate părţile de blocuri mari de locuinţe. Bătrînul constată cu părere de rău că, pe an ce trece, se retrăgeau din ce în ce mai departe tufele de liliac şi albul de nea al vişinilor înfloriţi, că primăvara graurii nu mai vin în zbor să se aşeze pe balconul său. Vîlceaua cu vişini îşi trăise traiul, iar bătrînul înţelegea că aceasta era o necesitate, deoarece oraşul se extindea, dar totuşi îi părea rău... Se îndepărtă de fereastră şi începu să se pregătească pentru a merge la magazin după cumpărături.

Zona S către Corector: lipsa indicelui în sectorul 8

Corectorul către Numărul 1: oprirea bloc-schemei cutiilor

Numărul 1 către Corector: daţi fond

Bătrînul îşi schimbă pijamaua, punîndu-şi un costum gri de vară, luă sacoşa pentru cumpărături, se încălţă în hol cu pantofii de pînză, verifică încă o dată cheile în buzunarul hainei şi, convingîndu-se o dată în plus că sînt acolo, ieşi. Închizînd uşa, el nu mai încuie broasca de jos, deoarece nu pleca pentru mult timp.

Ţinîndu-se de balustradă, bătrînul coborî. La parter, scoase legătura cu chei, o alese

pe cea mai mică, se îndreptă către peretele dintre apartamentele unu şi doi şi constată că nu are ce deschide. Acolo unde atîrnaseră cutiile poştale se distingea dreptunghiul cenuşiu al zidului nezugrăvit.

Sectorul 8 către Dispecer: defecţiunea a fost remediată

Dispecerul către reţeaua RT: factorizarea paşilor

Undeva, la etajul al treilea, se trînti o uşă şi cineva începu să coboare pe scară. Fiindu-i jenă să stea aşa şi să privească peretele gol, bătrînul se grăbi spre ieşire. Desigur, cu cutiile de poştă nu s-a întîmplat probabil nimic deosebit – au fost scoase pentru reparaţii sau pentru a fi înlocuite cu altele noi. Deschise uşa de la intrare.

Dispecerul către Zona S: factorizarea tuturor sectoarelor

Corectorul către reţelele RT: reduceţi nivelul imprimării

Bătrînul îşi miji ochii din cauza soarelui strălucitor, încă răcoros, ca dimineaţa.

La ora aceea era mîngîietor ca în copilărie, cînd ziua de vară care începea părea o întreagă veşnicie. În timpul amiezii, soarele îi provoca mereu aceeaşi asociaţie: tunica încinsă în spate ca o tablă de metal, iar tulpinile spălăcite de pelin erau un adăpost mult prea slab în faţa „messerschmidturi-lor” care zburau la joasă înălţime şi ale căror rafale cu trasoare semănau cu razele dogoritoare...

Trebuia să treacă printr-o curticică plină de verdeaţă, înconjurată de case cu patru etaje, pe sub arcada dintre două case de colţ, să traverseze strada – iar acolo, imediat pe dreapta, se afla alimentara. Dacă ar fi dorit, de mult nu ar mai fi fost nevoie să meargă după alimente: i se propusese de nenumărate ori ca acestea să-i fie aduse acasă, dar bătrînul nu voia să se lipsească de una din puţinele sale bucurii – să facă cîţiva paşi pe zăpada moale sau, iată, ca acum...

O dimineaţă senină. Este puţină răcoare – de la iarba şi grădinile de flori ude, care abia fuseseră stropite cu furtunul –, toate miresmele sînt înăbuşite, umbrele nu sînt încă contrastante, difuze, şi în coroanele dese ale copacilor părea că încă se mai învolburează ca o ceaţă întunecată rămăşiţa nopţii.

Pe sub arcadă bătrînul ieşi la strada centrală şi se opri la trecerea de pietoni.

Dispecerul către Zona A: verde

Se aprinse lumina verde a semaforului. Bătrînul traversă strada, o luă la dreapta şi intră în magazin.

Era puţină lume. Bătrînul se apropie de raionul lactate şi aşteptă ca vînzătoarea să servească o femeie.

— Două sticle de „Kolomenskoe”, spuse bătrînul, cînd îi veni rîndul.

Vînzătoare, pe care nu o mai văzuse aici, nu-l înţelese.

— „Kolomenskoe”, repetă bătrînul. Două sticle.

Vînzătoare, o fată tinerică, părea că se silea să-şi amintească ceva, ceva foarte important, necesar, dar nu reuşea deloc. Bătrînul văzu cum, de emoţie, fetei începu să i se zbată o venă de la gît, iar obrajii i se îngălbeniseră. „Ce-o fi cu ea?” începu să se frămînte bătrînul.

Zona M către Dispecer: incertitudine în reţeaua RT

Dispecerul către Corector: înlocuiţi superpoziţia

Corectorul către reţeaua RT: varianta lipsei

— Scuzaţi, vă rog, îşi reveni vînzătoarea în sfîrşit. Dar „Kolomenskoe” nu a fost adus încă. Vă pot oferi chefir, lapte acru, brînză de vaci cu mirodenii...

— Nu-i nimic, nu-i nimic, spuse grăbit bătrînul, simţind o anumită stînjeneală. Poate fi şi chefir, tot una e...

— Plătiţi, vă rog, la casă, cincizeci şi două de copeici.

Dispecerul către Zona M: atenţie! La casă – cincizeci şi două de copeici. Restul de la o rublă – patruzeci şi opt!

Numărul 1 către Dispecer: mai calm!

Bătrînul dădu casieriţei banii şi, în timp ce aceasta marca bonul şi număra restul, observă că ea este, de asemenea, nouă şi la fel de tînără ca şi vînzătoarea. „Eleve ale şcolii de comerţ în practică, – gîndi bătrînul – de aceea sînt atît de emoţionate”.

La raionul de panificaţie bătrînul luă o franzelă de 18 copeici, un sfert de pîine neagră rotundă şi ieşi din alimentară. Pentru astăzi nu-i mai trebuia nimic: cumpărăturile principale de alimente pentru o săptămînă bătrînul le făcea marţea.

La întoarcere, bătrînul se opri lîngă chioşcul şubrezit din lemn, unde seara se adunau amatorii de domino. Ce-ar fi dacă ar trece acum pe la vechiul său prieten, care locuieşte, uite, în această casă şi cu care nu s-a mai întîlnit de vreo două luni? Să treacă şi să-l invite la o ceaşcă de ceai...

Zona V către Dispecer: incertitudine în afara sistemului

Dispecerul către Zona V: superpoziţia cu roata

În acest moment se auzi sunetul unui metal pe asfalt – un copil de vreo şase ani rostogolea o roată. Ceva asemănător bătrînul nu mai văzuse

demult. Copilul rostogolea cercul de metal aşa cum făcuse uneori el însuşi în copilărie cu ajutorul unei sîrme îndoite, aşa cum rostogoleau copiii roţile pînă la război şi puţin după aceea, cînd nu existau atîtea jucării ca acum.

Puştiul rostogoli roata pe alături, iar bătrînul îşi continuă drumul şi numai după ce intră în bloc îşi aminti că voia să treacă pe la prietenul său...

Cutiile poştale se aflau deja la locul lor, reuşiseră să le atîrne înainte de a veni poşta: prin deschizăturile cutiilor se vedea albul ziarelor. Bătrînul deschise cutia sa, luă două ziare – cel local şi cel central, închise uşiţa şi urcă la etajul său.

Dispecerul către Zona S: factorizarea sectoarelor

În hol, bătrînul îşi scoase pantofii, îşi puse papucii de casă şi duse sacoşa la bucătărie. Acolo scoase din sacoşă chefirul şi pîinea, şterse cu o cîrpă umedă sticlele, le puse în frigider, pîinea o împachetă într-un săculeţ de celofan şi o puse în coşuleţul de pîine. Sacoşa goală o puse în dulap pe raftul de jos. Pînă la ora zece bătrînul citi ziarele. La unsprezece se duse la bucătărie şi îşi pregăti prînzul dintr-o jumătate de pachet cu „Supă de legume cu fidea”.

La douăsprezece bătrînul luă masa de prînz, spălă vasele, sticla de chefir începută o astupă cu dopul din material plastic şi o puse la locul său.

Pînă la unu spălă în baie batiste şi tot felul de mărunţişuri pe care nu se ştie de ce se jena să le dea la spălătorie împreună cu cealaltă lenjerie.

La unu, simţind oboseală, bătrînul se întinse pe divan. Şi adormi...

Numărul 1 către toate Zonele în afară de Zona S: poziţia zero

Dispecerul către Zona M: poziţia zero

Şi imediat dispăru blocul de patru etaje cu alimentară şi atelier de încălţăminte de la colţ. Dispăru de parcă ar fi fost decupat cu foarfeca dintr-o fotografie în culori, ca şi cum fotografia fusese pusă pe o catifea neagră.

Dispecerul către Zona A: poziţia zero

Dispăru strada împreună cu casele, automobilele şi pietonii, ca şi cum se cufundaseră într-o substanţă impermeabilă obscură, lipsită de întindere şi sens.

Dispecerul către Zona V: poziţia zero

Dispăru curticica înverzită, casele cu patru etaje, tufele de liliac, chioşcul dărăpănat. Dispăru portarul care făcea colac furtunul de stropit, copilul cu roata...

Dispecerul către Grupa A orbite: poziţia zero

Dispărură căsuţele şi verdeaţa Vîlcelei cu vişini, coşurile uzinelor din depărtare, pădurea de pe malul celălalt al rîului mare, rîul însuşi...

Dispăru cerul împreună cu urma subţire lăsată de avionul în zbor... Dispăru soarele...

Se lăsă întunericul de la începutul lumii în care spaţiul părea că s-a comprimat pînă la dimensiunile unui punct, iar secunda era egală cu veşnicia.

Numărul 1 către toate zonele în afară de Zona S: lumină

Întunecimea începu de sus să dispară, să se lumineze, transformîndu-se treptat într-o nebulozitate rece-albastră, iar apoi alb-argintie, care peste cîteva clipe ţîşni în jos, în torente de lumină orbitoare.

Spaţiul se lărgi pînă la limitele însemnate cu o sferă şi un disc, a căror linie de contact era asemănătoare cu linia orizontului. Pe sferă nu se observă nici un element al construcţiei sale şi ea era percepută ca o suprafaţă alb-argintie care emana lumină. Era imposibil de stabilit distanţa pînă la cel mai apropiat punct al ei – care putea fi şi zece metri şi zece kilometri. Suprafaţa discului acoperită de numeroase şănţuleţe concentrice, la fel ca o placă de patefon, părea mai întunecată decît suprafaţa sferei, iar dimensiunile lui, de asemenea, nu ar fi putut fi percepute dacă n-ar fi existat un detaliu...

La vreo sută cincizeci de metri de centrul acestei construcţii, unde pe suprafaţa discului începea să se învîrtă o spirală gigantică, se afla o casă, mai exact nu o casă, ci un fragment de casă – numai o singură intrare – în ale cărei ferestre de la etajul al treilea bătea soarele, strecurîndu-se către peretele opus unde se afla divanul pe care dormea bătrînul...

El nu ştia că de mult nu mai exista casa în care locuia de peste treizeci de ani, că nu mai exista acea curticică înverzită prin care trecuse azi dimineaţă, nu mai exista arcada dintre case, nici casele, nici strada, nici alimentara...

Nu ştia că din oraşul de care era legată întreaga lui viaţă rămăseseră numai amintirile...

Nu ştia că nu se mai aflǎ în viaţă prietenul său de front pe la care intenţiona să treacă, că nu mai există cunoscuţii de la scara sa, că, în general, nu mai sînt în viaţă toţi acei oameni pe care îi cunoscuse sau despre care auzise...

Bătrînul nu ştia că şi el însuşi murise demult de tot, la începutul îndepărtatului secol al douăzeci şi unulea, cînd oamenii nu învăţaseră încă să învingă multe boli, nu învăţaseră să lupte împotriva bătrîneţii...

Nu ştia că oamenii care nu mai sînt în viaţă îi oferiseră posibilitatea de a vedea încă o dată soarele, iarba udă, firicelul argintiu al urzelii din cerul de toamnă diafan...

Nu ştia că el zăcuse sute de ani într-o cameră ermetică prin ale cărei ţevi circula heliu lichid, zăcuse deshidratat, cu ser fiziologic în loc de sînge, zăcuse pînă în momentul cînd oamenii putură să vindece aproape toate bolile, putură să lupte împotriva bătrîneţii...

Dar oamenii nu ştiau cum va reacţiona el după reanimare, la intrarea bruscă într-o lume necunoscută, cu totul nouă pentru el. Ei nu aveau dreptul să rişte.

De aceea, ei construiseră această cupolă sub care, cu ajutorul a miliarde de raze subţiri, pachete de unde, strînse ca un resort, cheaguri de cîmpuri de forţă, reproduseseră după fotografii şi documente cinematografice de epocă colţişorul vechiului oraş în care locuise bătrînul. Au reprodus totul pînă în cele mai mici detalii: case, copaci, automobile, pietoni, norii albi, frunza îngălbenită de pe asfaltul ud. Toate acestea nu se deosebeau cu nimic de cele adevărate – puteai atinge cu mîna trunchiul unui copac şi să-i simţi scoarţa aspră, să ridici o piatră şi să-i simţi greutatea, să vorbeşti cu vînzătorii din magazin sau cu băiatul care rostogolea roata şi să nu-ţi dai seama că toate acestea sînt doar pachete de unde, fascicule de lumină însufleţite, adunate laolaltă cu ajutorul cîmpurilor de forţă...

Bătrînul dormea în garsoniera de la etajul al treilea al blocului cu patru etaje şi somnul lui era păzit de „învechitul” „Record” cu ecranul prăfuit, ceasul deşteptător de pe servantă, frigiderul care „torcea” liniştit – lucruri obişnuite ale unui trai modest.

El urmează să facă cunoştinţă cu oamenii lumii noi, iar aceşti oameni doresc ca el să nu se simtă de prisos în mijlocul lor. Dar aceasta se va întîmpla nu acum, nu brusc, ci treptat.

Bătrînul dormea...

Ultimul soldat rămas în viaţă din cel de-al doilea război visa un cîmp răscolit de gropi fumegînde şi nişte bombardiere cu stele roşii zburînd spre Vest.

Traducere: VASILE OROIAN